अथ श्रीविष्णुसहस्त्रनामस्तोत्रम्

ध्यानम्

शान्ताकारं भुजगशयनं पद्मनाभं सुरेशं
विश्वाधारं गगनसदृशं मेघवर्णं शुभाङ्गम्।
लक्ष्मीकान्तं कमलनयनं योगिभिर्ध्यानगम्यं
वन्दे विष्णुं भवभयहरं सर्वलोकैकनाथम्॥

श्री विष्णुसहस्त्रनाम प्रारम्भ

ॐ विश्वं विष्णुर्वषट्कारो भूतभव्यभवत्प्रभुः। भूतकृद्भूतभृद्भावो भूतात्मा भूतभावनः॥1॥

ॐ विश्वम् विष्णुः वषट्कारः, भूतभव्यभवत्प्रभुः। भूतकृत् भूतभृत् भावः, भूतात्मा भूतभावनः॥

पूतात्मा परमात्मा च मुक्तानां परमा गतिः। अव्ययः पुरुषः साक्षी क्षेत्रज्ञोऽक्षर एव च॥2॥

पूतात्मा परमात्मा च, मुक्तानां परमा गतिः। अव्ययः पुरुषः साक्षी, क्षेत्रज्ञः अक्षरः एव च॥

योगो योगविदां नेता प्रधानपुरुषेश्वरः। नारसिंहवपुः श्रीमान्केशवः पुरुषोत्तमः॥3॥

योगः योगविदां नेता, प्रधानपुरुषेश्वरः। नारसिंहवपुः श्रीमान, केशवः पुरुषोत्तमः॥

सर्वः शर्वः शिवः स्थाणुर्भूतादिर्निधिरव्ययः। सम्भवो भावनो भर्ता प्रभवः प्रभुरीश्वरः॥4॥

सर्वः शर्वः शिवः स्थाणः, भूतादिः निधिरव्ययः। सम्भवः भावनः भर्ता, प्रभवः प्रभुः ईश्वरः॥

स्वयम्भूः शम्भुरादित्यः पुष्कराक्षो महास्वनः। अनादिनिधनो धाता विधाता धातुरुत्तमः॥5॥

स्वयम्भूः शम्भुः आदित्यः, पुष्कराक्षः महास्वनः। अनादिनिधनः धाता, विधाता धातुरुत्तमः॥

अप्रमेयो हृषीकेशः पद्मनाभोऽमरप्रभुः। विश्वकर्मा मनुस्त्वष्टा स्थविष्ठः स्थविरो ध्रुवः॥6॥

अप्रमेयः हृषीकेशः, पद्मनाभः अमरप्रभुः। विश्वकर्मा मनुः त्वष्टा, स्थविष्ठः स्थविरो ध्रुवः॥

अग्राह्यः शाश्वतः कृष्णो लोहिताक्षः प्रतर्दनः। प्रभूत-स्त्रिककुब्धाम पवित्रं मंगलं परम्॥7॥

अग्राह्यः शाश्वतः कृष्णः, लोहिताक्षः प्रतर्दनः। प्रभूतः त्रिककुब्धाम, पवित्रम् मंगलं परम्॥

ईशानः प्राणदः प्राणो ज्येष्ठः श्रेष्ठः प्रजापतिः। हिरण्यगर्भो भूगर्भो माधवो मधुसूदनः॥8॥

ईशानः प्राणदः प्राणः, ज्येष्ठः श्रेष्ठः प्रजापतिः। हिरण्यगर्भः भूगर्भः, माधवः मधुसूदनः॥

ईश्वरो विक्रमी धन्वी मेधावी विक्रमः क्रमः। अनुत्तमो दुराधर्षः कृतज्ञः कृतिरात्मवान्॥9॥

ईश्वरः विक्रमी धन्वी, मेधावी विक्रमः क्रमः। अनुत्तमः दुराधर्षः, कृतज्ञः कृतिः आत्मवान्॥

सुरेशः शरणं शर्म विश्वरेताः प्रजाभवः। अहः संवत्सरो व्यालः प्रत्ययः सर्वदर्शनः॥10॥

सुरेशः शरणम् शर्म, विश्वरेताः प्रजाभवः। अहः संवत्सरः व्यालः, प्रत्ययः सर्वदर्शनः॥

अजः सर्वेश्वरः सिद्धः सिद्धिः सर्वादिरच्युतः। वृषाकपिरमेयात्मा सर्वयोगविनिः सृतः॥11॥

अजः सर्वेश्वरः सिद्धः, सिद्धिः सर्वादिः अच्युतः। वृषाकपिः अमेयात्मा, सर्वयोगविनिः सृतः॥

वसुर्वसुमनाः सत्यः समात्मासम्मितः समः। अमोघः पुण्डरीकाक्षो वृषकर्मा वृषाकृतिः॥12॥

वसुः वसुमनाः सत्यः, समात्मा असम्मितः समः। अमोघः पुण्डरीकाक्षः, वृषकर्मा वृषाकृतिः॥

रुद्रो बहुशिरा बभ्रुर्विश्वयोनिः शुचिश्रवाः। अमृतः शाश्वतः स्थाणुर्वरारोहो महातपाः॥13॥

रुद्रः बहुशिराः बभ्रुः, विश्वयोनिः शुचिश्रवाः। अमृतः शाश्वतस्थाणुः, वरारोहः महातपाः॥

सर्वगः सर्वविद्भानुर्विष्वक्सेनो जनार्दनः। वेदो वेदविदव्यंगो वेदाङ्गो वेदवित्कविः॥14॥

सर्वगः सर्वविद्भानुः, विष्वक्सेनः जनार्दनः। वेदः वेदवित् अव्यङ्गः, वेदाङ्गः वेदवित् कविः॥

लोकाध्यक्षः सुराध्यक्षो धर्माध्यक्षः कृताकृतः। चतुरात्मा चतुर्व्यूहश्चतुर्दंष्ट्रश्चतुर्भुजः॥15॥

लोकाध्यक्षः सुराध्यक्षः, धर्माध्यक्षः कृताकृतः। चतुरात्मा चतुर्व्यूहः, चतुर्दंष्ट्रः चतुर्भुजः॥

भ्राजिष्णुर्भोजनं भोक्ता सहिष्णुर्जगदादिजः। अनघो विजयो जेता विश्वयोनिः पुनर्वसुः॥16॥

भ्राजिष्णुः भोजनम् भोक्ता, सहिष्णुः जगदादिजः। अनघः विजयः जेता, विश्वयोनिः पुनर्वसुः॥

उपेन्द्रो वामनः प्रांशुरमोघः शुचिरूर्जितः। अतीन्द्रः संग्रहः सर्गो धृतात्मा नियमो यमः॥17॥

उपेन्द्रः वामनः प्रांशुः, अमोघः शुचिः ऊर्जितः। अतीन्द्रः संग्रहः सर्गः, धृतात्मा नियमः यमः॥

वेद्यो वैद्यः सदायोगी वीरहा माधवो मधुः। अतीन्द्रियो महामायो महोत्साहो महाबलः॥18॥

वेद्यः वैद्यः सदायोगी, वीरहा माधवः मधुः। अतीन्द्रियः महामायः, महोत्साहः महाबलः॥

महाबुद्धिर्महावीर्यो महाशक्तिर्महाद्युतिः। अनिर्देश्यवपुः श्रीमानमेयात्मा महाद्रिधृक्॥19॥

महाबुद्धिः महावीर्याः, महाशक्तिः महाद्युतिः। अनिर्देश्यवपुः श्रीमान्, अमेयात्मा महाद्रिधृक्॥

महेष्वासो महीभर्ता श्रीनिवासः सतां गतिः। अनिरुद्धः सुरानन्दो गोविन्दो गोविदां पतिः॥20॥

महेष्वासः महीभर्ता, श्रीनिवासः सतां गतिः। अनिरुद्धः सुरानन्दः, गोविन्दः गोविदां पतिः॥

मरीचिर्दमनो हंसः सुपर्णो भुजगोत्तमः। हिरण्यनाभः सुतपाः पद्मनाभः प्रजापतिः॥21॥

मरीचिः दमनः हंसः, सुपर्णः भुजगोत्तमः। हिरण्यनाभः सुतपाः, पद्मनाभः प्रजापतिः॥

अमृत्युः सर्वदृक् सिंहः सन्धाता सन्धिमान्स्थिरः। अजो दुर्मर्षणः शास्ता विश्रुतात्मा सुरारिहा॥22॥

अमृत्युः सर्वदृक् सिंहः, सन्धाता संधिमान् स्थिरः। अजः दुर्मर्षणः शास्ता, विश्रुतात्मा सुरारिहा॥

गुरुर्गुरुतमो धाम सत्यः सत्यपराक्रमः। निमिषोऽनिमिषः स्त्रग्वी वाचस्पतिरुदारधीः॥23॥

गुरुः गुरुतमः धाम, सत्यः सत्यपराक्रमः। निमिषः अनिमिषः स्त्रग्वी, वाचस्पतिरुदारधीः॥

अग्रणीर्ग्रामणीः श्रीमान्न्यायो नेता समीरणः। सहस्त्रमूर्धा विश्वात्मा सहस्त्राक्षः सहस्त्रपात्॥24॥

अग्रणीः ग्रामणीः श्रीमान्, न्यायः नेता समीरणः। सहस्त्रमूर्धा विश्वात्मा, सहस्त्राक्षः सहस्त्रपात्॥

आवर्तनो निवृत्तात्मा संवृतः सम्प्रमर्दनः। अहः संवर्तको वह्निरनिलो धरणीधरः॥25॥

आवर्तनः निवृत्तात्मा, संवृतः सम्प्रमर्दनः। अहः संवर्तकः वह्निः, अनिलः धरणीधरः॥

सुप्रसादः प्रसन्नात्मा विश्वधृग्विश्वभुग्विभुः। सत्कर्ता सत्कृतः साधुर्जह्नुर्नारायणो नरः॥26॥

सुप्रसादः प्रसन्नात्मा, विश्वधृक् विश्वभुक् विभुः। सत्कर्ता सत्कृतः साधुः, जह्नुः नारायणः नरः॥

असंख्येयोऽप्रमेयात्मा विशिष्टः शिष्टकृच्छुचिः। सिद्धार्थः सिद्धसंकल्पः सिद्धिदः सिद्धिसाधनः॥27॥

असंख्येयः अप्रमेयात्मा, विशिष्टः शिष्टकृत् शुचिः। सिद्धार्थः सिद्धसंकल्पः, सिद्धिदः सिद्धिसाधनः॥

वृषाही वृषभो विष्णुर्वृषपर्वा वृषोदरः। वर्धनो वर्धमानश्च विविक्तः श्रुतिसागरः॥28॥

वृषाही वृषभः विष्णुः, वृषपर्वा वृषोदरः। वर्धनः वर्धमानः, विविक्तः श्रुतिसागरः॥

सुभुजो दुर्धरो वाग्मी महेन्द्रो वसुदो वसुः। नैकरूपो बृहद्रूपः शिपिविष्टः प्रकाशनः॥29॥

सुभुजः दुर्धरः वाग्मी, महेन्द्रः वसुदः वसुः। नैकरूपः बृहद्रूपः, शिपिविष्टः प्रकाशनः॥

ओजस्तेजोद्युतिधरः प्रकाशात्मा प्रतापनः। ऋद्धः स्पष्टाक्षरो मन्त्र-श्चन्द्रांशु-र्भास्करद्युतिः॥30॥

ओजस्तेजोद्युतिधरः, प्रकाशात्मा प्रतापनः। ऋद्धः स्पष्टाक्षरः मन्त्रः, चन्द्रांशुः भास्करद्युतिः॥

अमृतांशूद्भवो भानुः शशबिन्दुः सुरेश्वरः। औषधं जगतः सेतुः सत्यधर्मपराक्रमः॥31॥

अमृतांशूद्भवः भानुः, शशबिन्दुः सुरेश्वरः। औषधम् जगतः सेतुः, सत्यधर्मपराक्रमः॥

भूतभव्यभवन्नाथः पवनः पावनोऽनलः। कामहा कामकृत्कान्तः कामः कामप्रदः प्रभुः॥32॥

भूतभव्यभवन्नाथः, पवनः पावनः अनलः। कामहा कामकृत् कान्तः, कामः कामप्रदः प्रभुः॥

युगादिकृद्युगावर्ता नैकमायो महाशनः। अदृश्योऽव्यक्तरूपश्च सहस्त्रजिदनन्तजित्॥33॥

युगादिकृत् युगावर्ताः, नैकमायः महाशनः। अदृश्यः अव्यक्तरूपः, सहस्त्रजित् अनन्तजित्॥

इष्टोऽविशिष्टः शिष्टेष्टः शिखण्डी नहुषो वृषः। क्रोधहा क्रोधकृत्कर्ता विश्वबाहुर्महीधरः॥34॥

इष्टः अविशिष्टः शिष्टेष्टः, शिखण्डी नहुषः वृषः। क्रोधहा क्रोधकृत्कर्ता, विश्वबाहुः महीधरः॥

अच्युतः प्रथितः प्राणः प्राणदो वासवानुजः। अपां निधिरधिष्ठानमप्रमत्तः प्रतिष्ठितः॥35॥

अच्युतः प्रथितः प्राणः, प्राणदः वासवानुजः। अपां निधिः अधिष्ठानम्, अप्रमत्तः प्रतिष्ठितः॥

स्कन्दः स्कन्दधरो धुर्यो वरदो वायुवाहनः। वासुदेवो बृहद्भानुरादिदेवः पुरंदरः॥36॥

स्कन्दः स्कन्दधरः धुर्यः, वरदः वायुवाहनः। वासुदेवः बृहद्भानुः, आदिदेवः पुरंदरः॥

अशोकस्तारणस्तारः शूरः शौरिर्जनेश्वरः। अनुकूलः शतावर्तः पद्मी पद्मनिभेक्षणः॥37॥

अशोकः तारणः तारः, शूरः शौरिः जनेश्वरः। अनुकूलः शतावर्तः, पद्मी पद्मनिभेक्षणः॥

पद्मनाभोऽरविन्दाक्षः पद्मगर्भः शरीरभृत्। महर्द्धिर्ऋद्धो वृद्धात्मा महाक्षोः गरुडध्वजः॥38॥

पद्मनाभः अरविन्दाक्षः, पद्मगर्भः शरीरभृत्। महर्द्धिः ऋद्धः वृद्धात्मा, महाक्षः गरुडध्वजः॥

अतुलः शरभो भीमः समयज्ञो हविर्हरिः। सर्वलक्षणलक्षण्यो लक्ष्मीवान्समितिञ्जयः॥39॥

अतुलः शरभः भीमः, समयज्ञः हविर्हरिः। सर्वलक्षणलक्षण्यः, लक्ष्मीवान् समितिञ्जयः॥

विक्षरो रोहितो मार्गो हेतुर्दामोदरः सहः। महीधरो महाभागो वेगवानमिताशनः॥40॥

विक्षरः रोहितः मार्गः, हेतुः दामोदरः सहः। महीधरः महाभागः, वेगवान् अमिताशनः॥

उद्भवः क्षोभणो देवः श्रीगर्भः परमेश्वरः। करणं कारणं कर्ता विकर्ता गहनो गुहः॥41॥

उद्भवः क्षोभणः देवः, श्रीगर्भः परमेश्वरः। करणम् कारणम् कर्ता, विकर्ता गहनः गुहः॥

व्यवसायो व्यवस्थानः संस्थानः स्थानदो ध्रुवः। परर्द्धिः परमस्पष्टस्तुष्टः पुष्टः शुभेक्षणः॥42॥

व्यवसायः व्यवस्थानः, संस्थानः स्थानदः ध्रुवः। परर्द्धिः परमस्पष्टः, तुष्टः पुष्टः शुभेक्षणः॥

रामो विरामो विरजो मार्गो नेयो नयोऽनयः। वीरः शक्तिमतां श्रेष्ठो धर्मो धर्मविदुत्तमः॥43॥

रामः विरामः विरजः, मार्गः नेयः नयः अनयः। वीरः शक्तिमतां श्रेष्ठः, धर्मः धर्मविदुत्तमः॥

वैकुण्ठः पुरुषः प्राणः प्राणदः प्रणवः पृथुः। हिरण्यगर्भः शत्रुघ्नो व्याप्तो वायुरधोक्षजः॥44॥

वैकुण्ठः पुरुषः प्राणः, प्राणदः प्रणवः पृथुः। हिरण्यगर्भः शत्रुघ्नः, व्याप्तः वायुः अधोक्षजः॥

ऋतुः सुदर्शनः कालः परमेष्ठी परिग्रहः। उग्रः संवत्सरो दक्षो विश्रामो विश्वदक्षिणः॥45॥

ऋतुः सुदर्शनः कालः, परमेष्ठी परिग्रहः। उग्रः संवत्सरः दक्षः, विश्रामः विश्वदक्षिणः॥

विस्तारः स्थावरस्थाणुः प्रमाणं बीजमव्ययम्। अर्थोऽनर्थो महाकोशो महाभोगो महाधनः॥46॥

विस्तारः स्थावरस्थाणुः, प्रमाणम् बीजम् अव्ययम्। अर्थः अनर्थः महाकोशः, महाभोगः महाधनः॥

अनिर्विण्णः स्थविष्ठोऽभूर्धर्मयूपो महामखः। नक्षत्रनेमिर्नक्षत्री क्षमः क्षामः समीहनः॥47॥

अनिर्विण्णः स्थविष्ठः अभूः, धर्मयूपः महामखः। नक्षत्रनेमिः नक्षत्री, क्षमः क्षामः समीहनः॥

यज्ञ इज्यो महेज्यश्च क्रतुः सत्रं सतां गतिः। सर्वदर्शी विमुक्तात्मा सर्वज्ञो ज्ञानमुत्तमम्॥48॥

यज्ञः इज्यः महेज्यः, क्रतुः सत्रम् सतां गतिः। सर्वदर्शी विमुक्तात्मा, सर्वज्ञः ज्ञानम् उत्तमम्॥

सुव्रतः सुमुखः सूक्ष्मः सुघोषः सुखदः सुहृत्। मनोहरो जितक्रोधो वीरबाहुर्विदारणः॥49॥

सुव्रतः सुमुखः सूक्ष्मः, सुघोषः सुखदः सुहृत्। मनोहरः जितक्रोधः, वीरबाहुः विदारणः॥

स्वापनः स्ववशो व्यापी नैकात्मा नैककर्मकृत्। वत्सरो वत्सलो वत्सी रत्नगर्भो धनेश्वरः॥50॥

स्वापनः स्ववशः व्यापी, नैकात्मा नैककर्मकृत्। वत्सरः वत्सलः वत्सी, रत्नगर्भः धनेश्वरः॥

धर्मगुब्धर्मकृद्धर्मी सदसत्क्षरमक्षरम्। अविज्ञाता सहस्त्रांशुर्विधाता कृतलक्षणः॥51॥

धर्मगुप् धर्मकृत् धर्मी, सत् असत् क्षरम् अक्षरम्। अविज्ञाता सहस्त्रांशुः, विधाता कृतलक्षणः॥

गभस्तिनेमिः सत्त्वस्थः सिंहो भूतमहेश्वरः। आदिदेवो महादेवो देवेशो देवभृद्गरुः॥52॥

गभस्तिनेमिः सत्त्वस्थः, सिंहः भूतमहेश्वरः। आदिदेवः महादेवः, देवेशः देवभृद्गरुः॥

उत्तरो गोपतिर्गोप्ता ज्ञानगम्यः पुरातनः। शरीरभूतभृद्भोक्ता कपीन्द्रो भूरिदक्षिणः॥53॥

उत्तरः गोपतिः गोप्ता, ज्ञानगम्यः पुरातनः। शरीरभूतभृत् भोक्ता, कपीन्द्रः भूरिदक्षिणः॥

सोमपोऽमृतपः सोमः पुरुजित्पुरुसत्तमः। विनयो जयः सत्यसंधो दाशार्हः सात्वतां पतिः॥54॥

सोमपः अमृतपः सोमः, पुरुजित् पुरुसत्तमः। विनयः जयः सत्यसंधः, दाशार्हः सात्वतां पतिः॥

जीवो विनयितासाक्षी मुकुन्दोऽमितविक्रमः। अम्भोनिधिरनन्तात्मा महोदधिशयोऽन्तकः॥55॥

जीवः विनयितासाक्षी, मुकुन्दः अमितविक्रमः। अम्भोनिधिः अनन्तात्मा, महोदधिशयः अन्तकः॥

अजो महार्हः स्वाभाव्यो जितामित्रः प्रमोदनः। आनन्दो नन्दनो नन्दः सत्यधर्मा त्रिविक्रमः ॥56॥
अजः महार्हः स्वाभाव्यः, जितामित्रः प्रमोदनः। आनन्दः नन्दनः नन्दः, सत्यधर्मा त्रिविक्रमः ॥

महर्षिः कपिलाचार्यः कृतज्ञो मेदिनीपतिः। त्रिपदस्त्रिदशाध्यक्षो महाश्रृङ्गः कृतान्तकृत् ॥57॥
महर्षिः कपिलाचार्यः, कृतज्ञः मेदिनीपतिः। त्रिपदः त्रिदशाध्यक्षः, महाश्रृङ्गः कृतान्तकृत् ॥

महावराहो गोविन्दः सुषेणः कनकाङ्गदी। गुह्यो गभीरो गहनो गुप्तश्चक्रगदाधरः ॥58॥
महावराहः गोविन्दः, सुषेणः कनकाङ्गदी। गुह्यः गभीरः गहनः, गुप्तः चक्रगदाधरः ॥

वेधाः स्वाङ्गोऽजितः कृष्णोदृढः संकर्षणोऽच्युतः। वरुणो वारुणो वृक्षः पुष्कराक्षो महामनाः ॥59॥
वेधाः स्वाङ्गः अजितः कृष्णः, दृढः सङ्कर्षणोः अच्युतः। वरुणः वारुणः वृक्षः, पुष्कराक्षः महामनाः ॥

भगवान् भगहानन्दी वनमाली हलायुधः। आदित्यो ज्योतिरादित्यः सहिष्णुर्गतिसत्तमः ॥60॥
भगवान् भगहा आनन्दी, वनमाली हलायुधः। आदित्यः ज्योतिरादित्यः, सहिष्णुः गतिसत्तमः ॥

सुधन्वा खण्डपरशुर्दारुणो द्रविणप्रदः। दिविस्पृक्सर्वदृग्व्यासो वाचस्पतिरयोनिजः ॥61॥
सुधन्वा खण्डपरशुः, दारुणः द्रविणप्रदः। दिविस्पृक् सर्वदृग्व्यासः, वाचस्पतिरयोनिजः ॥

त्रिसामा सामगः साम निर्वाणं भेषजं भिषक्। संन्यासकृच्छमः शान्तो निष्ठा शान्तिः परायणम् ॥62॥
त्रिसामा सामगः साम, निर्वाणम् भेषजम् भिषक्। संन्यासकृत् शमः शान्तः, निष्ठा शान्तिः परायणम् ॥

शुभांङ्गः शान्तिदः स्त्रष्टा कुमुदः कुवलेशयः। गोहितो गोपतिर्गोप्ता वृषभाक्षो वृषप्रियः ॥63॥
शुभांङ्गः शान्तिदः स्त्रष्टा, कुमुदः कुवलेशयः। गोहितः गोपतिः गोप्ता, वृषभाक्षः वृषप्रियः ॥

अनिवर्ती निवृत्तात्मा संक्षेप्ता क्षेमकृच्छिवः। श्रीवत्सवक्षाः श्रीवासः श्रीपतिः श्रीमतांवरः ॥64॥
अनिवर्ती निवृत्तात्मा, संक्षेप्ता क्षेमकृत् शिवः। श्रीवत्सवक्षाः श्रीवासः, श्रीपतिः श्रीमतांवरः ॥

श्रीदः श्रीशः श्रीनिवासः श्रीनिधिः श्रीविभावनः। श्रीधरः श्रीकरः श्रेयः श्रीमाँल्लोकत्रयाश्रयः ॥65॥
श्रीदः श्रीशः श्रीनिवासः, श्रीनिधिः श्रीविभावनः। श्रीधरः श्रीकरः श्रेयः, श्रीमान् लोकत्रयाश्रयः ॥

स्वक्षः स्वङ्गः शतानन्दो नन्दिर्ज्योतिर्गणेश्वरः। विजितात्मा विधेयात्मा सत्कीर्तिश्छिन्नसंशयः ॥66॥
स्वक्षः स्वङ्गः शतानन्दः, नन्दिः ज्योतिर्गणेश्वरः। विजितात्मा अविधेयात्मा, सत्कीर्तिः छिन्नसंशयः ॥

उदीर्णः सर्वतश्चक्षुरनीशः शाश्वतस्थिरः। भूशयो भूषणो भूतिर्विशोकः शोकनाशनः ॥67॥
उदीर्णः सर्वतश्चक्षुः, अनीशः शाश्वतस्थिरः। भूशयः भूषणः भूतिः, विशोकः शोकनाशनः ॥

अर्चिष्मानर्चितः कुम्भो विशुद्धात्मा विशोधनः। अनिरुद्धोऽप्रतिरथः प्रद्युम्नोऽमितविक्रमः ॥68॥
अर्चिष्मान् अर्चितः कुम्भः, विशुद्धात्मा विशोधनः। अनिरुद्धः अप्रतिरथः, प्रद्युम्नः अमितविक्रमः ॥

कालनेमिनिहा वीरः शौरिः शूरजनेश्वरः। त्रिलोकात्मा त्रिलोकेशः केशवः केशिहा हरिः ॥69॥
कालनेमिनिहा वीरः, शौरिः शूरजनेश्वरः। त्रिलोकात्मा त्रिलोकेशः, केशवः केशिहा हरिः ॥

कामदेवः कामपालः कामी कान्तः कृतागमः। अनिर्देश्यवपुर्विष्णुर्वीरोऽनन्तो धनंजयः ॥70॥
कामदेवः कामपालः, कामी कान्तः कृतागमः। अनिर्देश्यवपुः विष्णुः, वीरः अनन्तः धनंजयः ॥

ब्रह्मण्यो ब्रह्मकृद्ब्रह्मा ब्रह्म ब्रह्मविवर्धनः। ब्रह्मविद्ब्राह्मणो ब्रह्मी ब्रह्मज्ञो ब्राह्मणप्रियः॥71॥

ब्रह्मण्यः ब्रह्मकृत् ब्रह्मा, ब्रह्म ब्रह्मविवर्धनः। ब्रह्मवित् ब्राह्मणः ब्रह्मी, ब्रह्मज्ञः ब्राह्मणप्रियः॥

महाक्रमो महाकर्मा महातेजा महोरगः। महाक्रतुर्महायज्वा महायज्ञो महाहविः॥72॥

महाक्रमः महाकर्मा, महातेजाः महोरगः। महाक्रतुः महायज्वा, महायज्ञः महाहविः॥

स्तव्यः स्तवप्रियः स्तोत्रं स्तुतिः स्तोता रणप्रियः। पूर्णः पूरयिता पुण्यः पुण्यकीर्तिरनामयः॥73॥

स्तव्यः स्तवप्रियः स्तोत्रम्, स्तुतिः स्तोता रणप्रियः। पूर्णः पूरयिता पुण्यः, पुण्यकीर्तिः अनामयः॥

मनोजवस्तीर्थकरो वसुरेता वसुप्रदः। वसुप्रदो वासुदेवो वसुर्वसुमना हविः॥74॥

मनोजवः तीर्थकरः, वसुरेताः वसुप्रदः। वसुप्रदो वासुदेवः, वसुः वसुमनाः हविः॥

सद्गतिः सत्कृतिः सत्ता सद्भूतिः सत्परायणः। शूरसेनो यदुश्रेष्ठः सन्निवासः सुयामुनः॥75॥

सद्गतिः सत्कृतिः सत्ता, सद्भूतिः सत्परायणः। शूरसेनः यदुश्रेष्ठः, सन्निवासः सुयामुनः॥

भूतावासो वासुदेवः सर्वासुनिलयोऽनलः। दर्पहा दर्पदो दृप्तो दुर्धरोऽथापराजितः॥76॥

भूतावासः वासुदेवः, सर्वासुनिलयः अनलः। दर्पहा दर्पदः दृप्तः, दुर्धरः अपराजितः॥

विश्वमूर्तिर्महामूर्तिर्दीप्तमूर्तिरमूर्तिमान्। अनेकमूर्तिरव्यक्तः शतमूर्तिः शताननः॥77॥

विश्वमूर्तिः महामूर्तिः, दीप्तमूर्तिः अमूर्तिमान्। अनेकमूर्तिः अव्यक्तः, शतमूर्तिः शताननः॥

एको नैकः सवः कः किं यत्तत्पदमनुत्तमम्। लोकबन्धुर्लोकनाथो माधवो भक्तवत्सलः॥78॥

एकः नैकः सवः कः किम्, यत् तत् पदमनुत्तमम्। लोकबन्धुः लोकनाथः, माधवः भक्तवत्सलः॥

सुवर्णवर्णो हेमाङ्गो वराङ्गश्चन्दनाङ्गदी। वीरहा विषमः शून्यो घृताशीरचलश्चलः॥79॥

सुवर्णवर्णोः हेमाङ्गः, वराङ्गः चन्दनाङ्गदी। वीरहा विषमः शून्यः, घृताशीः अचलः चलः॥

अमानी मानदो मान्यो लोकस्वामी त्रिलोकधृक्। सुमेधा मेधजो धन्यः सत्यमेधा धराधरः॥80॥

अमानी मानदः मान्यः, लोकस्वामी त्रिलोकधृक्। सुमेधाः मेधजः धन्यः, सत्यमेधा धराधरः॥

तेजोवृषो द्युतिधरः सर्वशस्त्रभृतां वरः। प्रग्रहो निग्रहो व्यग्रो नैकशृङ्गो गदाग्रजः॥81॥

तेजोवृषः द्युतिधरः, सर्वशस्त्रभृतां वरः। प्रग्रहः निग्रहः व्यग्रः, नैकशृङ्गः गदाग्रजः॥

चतुर्मूर्तिश्चतुर्बाहुश्चतुर्व्यूहश्चतुर्गतिः। चतुरात्मा चतुर्भावश्चतुर्वेदविदेकपात्॥82॥

चतुर्मूर्तिः चतुर्बाहुः, चतुर्व्यूहः चतुर्गतिः। चतुरात्मा चतुर्भावः, चतुर्वेदवित् एकपात्॥

समावर्तोऽनिवृत्तात्मा दुर्जयो दुरतिक्रमः। दुर्लभो दुर्गमो दुर्गो दुरावासो दुरारिहा॥83॥

समावर्तोः अनिवृत्तात्मा, दुर्जयः दुरतिक्रमः। दुर्लभः दुर्गमः दुर्गः, दुरावासः दुरारिहा॥

शुभाङ्गो लोकसारङ्गः सुतन्तुस्तन्तुवर्धनः। इन्द्रकर्मा महाकर्मा कृतकर्मा कृतागमः॥84॥

शुभाङ्गः लोकसारङ्गः, सुतन्तुः तन्तुवर्धनः। इन्द्रकर्मा महाकर्मा, कृतकर्मा कृतागमः॥

उद्भवः सुन्दरः सुन्दो रत्नणाभः सुलोचनः। अर्को वाजसनः श‍ृङ्गी जयन्तः सर्वविज्जयी॥85॥

उद्भवः सुन्दरः सुन्दः, रत्ननाभः सुलोचनः। अर्कः वाजसनः श‍ृङ्गी, जयन्तः सर्वविज्जयी॥

सुवर्णबिन्दुरक्षोभ्यः सर्ववागीश्वरेश्वरः। महाह्रदो महागर्तो महाभूतो महानिधिः॥86॥

सुवर्णबिन्दुः अक्षोभ्यः, सर्ववागीश्वरेश्वरः। महाह्रदः महागर्तः, महाभूतः महानिधिः॥

कुमुदः कुन्दरः कुन्दः पर्जन्यः पावनोऽनिलः। अमृताशोऽमृतवपुः सर्वज्ञः सर्वतोमुखः॥87॥

कुमुदः कुन्दरः कुन्दः, पर्जन्यः पावनः अनिलः। अमृताशः अमृतवपुः, सर्वज्ञः सर्वतोमुखः॥

सुलभः सुव्रतः सिद्धः शत्रुजिच्छत्रुतापनः। न्यग्रोधोदुम्बरोऽश्वत्थश्चाणूरान्ध्रनिषूदनः॥88॥

सुलभः सुव्रतः सिद्धः, शत्रुजित् शत्रुतापनः। न्यग्रोधः उदुम्बरः अश्वत्थः, चाणूरान्ध्रनिषूदनः॥

सहस्रार्चिः सप्तजिह्वः सप्तैधाः सप्तवाहनः। अमूर्तिरनघोऽचिन्त्यो भयकृद्भयनाशनः॥89॥

सहस्रार्चिः सप्तजिह्वः, सप्तैधाः सप्तवाहनः। अमूर्तिः अनघः अचिन्त्यः, भयकृत् भयनाशनः॥

अणुर्बृहत्कृशः स्थूलो गुणभृन्निर्गुणो महान्। अधृतः स्वधृतः स्वास्यः प्राग्वंशो वंशवर्द्धनः॥90॥

अणुः बृहत् कृशः स्थूलः, गुणभृत् निर्गुणः महान्। अधृतः स्वधृतः स्वास्यः, प्राग्वंशः वंशवर्द्धनः॥

भारभृत्कथितो योगी योगीशः सर्वकामदः। आश्रमः श्रमणः क्षामः सुपर्णो वायुवाहनः॥91॥

भारभृत् कथितः योगी, योगीशः सर्वकामदः। आश्रमः श्रमणः क्षामः, सुपर्णः वायुवाहनः॥

धनुर्धरो धनुर्वेदो दण्डो दमयिता दमः। अपराजितः सर्वसहो नियन्ता नियमोऽयमः॥92॥

धनुर्धरः धनुर्वेदः, दण्डः दमयिता दमः। अपराजितः सर्वसहः, नियन्ता अनियमः अयमः॥

सत्त्ववान् सात्त्विकः सत्यः सत्यधर्मपरायणः। अभिप्रायः प्रियार्होःऽर्हः प्रियकृत्प्रीतिवर्धनः॥93॥

सत्त्ववान् सात्त्विकः सत्यः, सत्यधर्मपरायणः। अभिप्रायः प्रियार्हः अर्हः, प्रियकृत प्रीतिवर्धनः॥

विहायसगतिर्ज्योतिः सुरुचिर्हुतभुग्विभुः। रविर्विरोचनः सूर्यः सविता रविलोचनः॥94॥

विहायसगतिः ज्योतिः, सुरुचिः हुतभुक् विभुः। रविः विरोचनः सूर्यः, सविता रविलोचनः॥

अनन्तो हुतभुग्भोक्ता सुखदो नैकजोऽग्रजः। अनिर्विण्णः सदामर्षी लोकाधिष्ठानमद्भुतः॥95॥

अनन्तः हुतभुक् भोक्ता, सुखदः नैकजः अग्रजः। अनिर्विण्णः सदामर्षी, लोकाधिष्ठानम् अद्भुतः॥

सनात्सनातनतमः कपिलः कपिरप्ययः। स्वस्तिदः स्वस्तिकृत्स्वस्ति स्वस्तिभुक्स्वस्तिदक्षिणः॥96॥

सनात् सनातनतमः, कपिलः कपिः अप्ययः। स्वस्तिदः स्वस्तिकृत् स्वस्ति, स्वस्तिभुक् स्वस्तिदक्षिणः॥

अरौद्रः कुण्डली चक्री विक्रम्यूर्जितशासनः। शब्दातिगः शब्दसहः शिशिरः शर्वरीकरः॥97॥

अरौद्रः कुण्डली चक्री, विक्रमी ऊर्जितशासनः। शब्दातिगः शब्दसहः, शिशिरः शर्वरीकरः॥

अक्रूरः पेशलो दक्षो दक्षिणः क्षमिणां वरः। विद्वत्तमो वीतभयः पुण्यश्रवणकीर्तनः॥98॥

अक्रूरः पेशलः दक्षः, दक्षिणः क्षमिणां वरः। विद्वत्तमः वीतभयः, पुण्यश्रवणकीर्तनः॥

उत्तारणो दुष्कृतिहा पुण्यो दुःस्वप्ननाशनः। वीरहा रक्षणः सन्तो जीवनः पर्यवस्थितः॥99॥

उत्तारणः दुष्कृतिहा, पुण्यः दुःस्वप्ननाशनः। वीरहा रक्षणः सन्तः, जीवनः पर्यवस्थितः॥

अनन्तरूपोऽनन्तश्रीर्जितमन्युर्भयापहः। चतुरस्रो गभीरात्मा विदिशो व्यादिशो दिशः॥100॥

अनन्तरूपः अनन्तश्रीः, जितमन्युः भयापहः। चतुरस्रः गभीरात्मा, विदिशः व्यादिशः दिशः॥

अनादिर्भूर्भुवो लक्ष्मीः सुवीरो रुचिराङ्गदः। जननो जनजन्मादिर्भीमो भीमपराक्रमः॥101॥
अनादिः भूर्भुवः लक्ष्मीः, सुवीरः रुचिराङ्गदः। जननः जनजन्मादिः, भीमः भीमपराक्रमः॥

आधारनिलयोऽधाता पुष्पहासः प्रजागरः। ऊर्ध्वगः सत्पथाचारः प्राणदः प्रणवः पणः॥102॥
आधारनिलयः अधाता, पुष्पहासः प्रजागरः। ऊर्ध्वगः सत्पथाचारः, प्राणदः प्रणवः पणः॥

प्रमाणं प्राणनिलयः प्राणभृत्प्राणजीवनः। तत्त्वं तत्त्वविदेकात्मा जन्ममृत्युजरातिगः॥103॥
प्रमाणम् प्राणनिलयः, प्राणभृत् प्राणजीवनः। तत्त्वम् तत्त्ववित् एकात्मा, जन्ममृत्युजरातिगः॥

भूर्भुवः स्वस्तरुस्तारः सविता प्रपितामहः। यज्ञो यज्ञपतिर्यज्वा यज्ञाङ्गो यज्ञवाहनः॥104॥
भूर्भुवः स्वस्तरुः तारः, सविता प्रपितामहः। यज्ञः यज्ञपतिः यज्वा, यज्ञाङ्गः यज्ञवाहनः॥

यज्ञभृद्यज्ञकृद्यज्ञी यज्ञभुग्यज्ञसाधनः। यज्ञान्तकृद्यज्ञगुह्यमन्नमन्नाद एव च॥105॥
यज्ञभृत् यज्ञकृत् यज्ञी, यज्ञभुक् यज्ञसाधनः। यज्ञान्तकृत् यज्ञगुह्यम्, अन्नम् अन्नादः एव च॥

आत्मयोनिः स्वयंजातो वैखानः सामगायनः। देवकीनन्दनः स्त्रष्टा क्षितीशः पापनाशनः॥106॥
आत्मयोनिः स्वयंजातः, वैखानः सामगायनः। देवकीनन्दनः स्त्रष्टा, क्षितीशः पापनाशनः॥

शङ्खभृन्नन्दकी चक्री शार्गङ्धन्वा गदाधरः। रथाङ्गपाणिरक्षोभ्यः सर्वप्रहरणायुधः॥107॥
शङ्खभृत् नन्दकी चक्री, शार्गङ्धन्वा गदाधरः। रथाङ्गपाणिः अक्षोभ्यः, सर्वप्रहरणायुधः॥

॥ सर्व प्रहरणायुध ॐ नम इति॥

(तीन बार)
श्री राम राम रामेति रमे रामे मनोरमे।
सहस्त्रनामत् तुल्यं राम नाम वरानने॥

श्री राम नाम वरानने
ॐ नमः इति

अष्टलक्ष्म्यै प्रणाम	1. ॐ आद्य लक्ष्म्यै नमः 2. ॐ विद्या लक्ष्म्यै नमः 3. ॐ सौभाग्य लक्ष्म्यै नमः 4. ॐ अमृत लक्ष्म्यै नमः 5. ॐ काल लक्ष्म्यै नमः 6. ॐ सत्य लक्ष्म्यै नमः 7. ॐ भोग लक्ष्म्यै नमः 8. ॐ योग लक्ष्म्यै नमः
क्षमा मंत्र	करचरणकृतं वाक्कायजं कर्मजं वा, श्रवण नयनजं वा मानसं वापराधाम्। विहितमविहितं वा सर्वमेतत्क्षमस्व, जय जय करुणाब्धे श्री महादेव शम्भो॥
प्रणाम मंत्र	ॐ कृष्णायं वासुदेवाय हरये परमात्मने, प्रणतः क्लेशनाशाय गोविन्दाय नमो नमः॥
सूर्य भगवान	ॐ घृणिः सूर्य आदित्योम्॥
महामृत्युन्जय मंत्रम्	ॐ त्रयम्बकं यजामहे सुगन्धिम् पुष्टि वर्धनम्। उर्वारुक मिव बंधनान् मृत्योर्मुक्षीय मामृतात्॥

वक्रतुण्ड महाकाय सूर्य कोटि समप्रभा।
निर्विघ्नं कुरु मे देव सर्व कार्येषु सर्वदा॥

यत्र, योगेश्वरः कृष्णः यत्र, पार्थः, धनुर्धरः,
तत्र, श्रीः, विजयः, भूतिः, ध्रुवा, नीतिः, मतिः, मम॥

लोकाभिरामं रणरङ्गधीरं राजीवनेत्रं रघुवंशनाथम्।
कारुण्यरूपं करुणाकरं तं श्रीरामचन्द्रंशरणं प्रपद्ये॥
मनोजवं मारुततुल्यवेगं जितेन्द्रियं बुद्धिमतां वरिष्ठम्।
वातात्मजं वानरयूथमुख्यं श्रीरामदूतं शरणं प्रपद्ये॥